

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/102/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818201538
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7818201538.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Táne Veščičikovej a JUDr. Aleny Mikovej, v právnej veci žalobcu: S.. R. A., I., J. R. XX, prechodne O., T. A. XX, nar. XX.X.XXXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Martina Vnenčáková, Rožňava, Čučmianska dlhá 7, proti žalovanej: R.. D. A., rod. T., I.Ž., J. R. XX, nar. XX.X.XXXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Mária Ďurajová, Rožňava, 1. mája 11, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaniach oboch sporových strán proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 10C/15/2018-301 z 13. januára 2020

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvej inštancie a bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu ako rozvedených manželov vyporiadava tak, že z vecí patriacich do masy BSM do výlučného vlastníctva žalobcu p r i k a z u j e

- nehnuteľnosti parc. č. XXXX/XX - trvalé trávnaté porasty o výmere 593 m2, parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 408 m2, parc. č. XXXX/XX - trvalé trávnaté plochy o výmere 111 m2, parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 99 m2 a rodinný dom súp. č. XXXX na pozemkovej parcele č. XXXX/XX, všetko vo všeobecnej hodnote 143 000 €,
- osobné motorové vozidlo zn. Chevrolet Cruze EČV: I. XXX P. v zostatkovej hodnote 4 500 € a
- zostatok spoločného záväzku strán voči veriteľovi VÚB, a.s. z hypotekárneho účtu č. XXXXXXXXXXXX zo 6.5.2011 k právoplatnosti rozvodu vo výške 13 887,44 €, aktuálne 5 038,38 €
- a do výlučného vlastníctva žalovanej p r i k a z u j e h nuteľné veci tvoriace zariadenie domu v celkovej zostatkovej hodnote 1 620 €, konkrétne
- klavír - piano PETROF v zostatkovej hodnote 500 €,
- dve sedacie súpravy v zostatkovej hodnote 150 €,
- drevený dubový stôl + stoličky v zostatkovej hodnote 120 €,
- spálňa zn. Mimóza v zostatkovej hodnote 50 €,
- sektorový nábytok z detskej izby v zostatkovej hodnote 50 €,
- písací stôl v zostatkovej hodnote 30 €,
- kuchynská linka v zostatkovej hodnote 150 €,
- kombinovaný sporák v zostatkovej hodnote 70 €,
- záhradný kovový nábytok (stôl a dvojkreslo) v zostatkovej hodnote 400 €,
- záhradný nábytok loggia v zostatkovej hodnote 30 €,
- hojdacie kreslo v zostatkovej hodnote 20 €,
- spotrebiče (chladnička a pračka) - v zostatkovej hodnote 50 €;

Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť žalovanej na peňažné vyrovnanie jej podielu z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov 65 996,18 € do 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

Stranám sporu náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Štát n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

O d m i e t a odvolanie proti výroku o súdnom poplatku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie (ďalej aj len ako „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu ako rozvedených manželov tak, že z vecí patriacich do masy BSM do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal pozemkové parcely registra „C“, parc. č. XXXX/XX - trvalý trávnatý porast o výmere 593 m², parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 408 m², parc. č. XXXX/XX - trvalý trávnatý porast o výmere 111 m² a parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 99 m² a rodinný dom súp. č. XXXX stojaci na parcele č. XXXX/XX, všetky evidované katastrálnym odborom Okresného úradu Rožňava na LV č. XXXX, okres I., obec I., k. ú. I., vo všeobecnej hodnote 128 000 € a ďalej osobné motorové vozidlo zn. Chevrolet Cruze EČV: I. XXX P. v zostatkovej hodnote 4 500 € a tiež záväzok voči veriteľovi VÚB, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 1 titulom spoločného hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXX zo 6.5.2011 k 13.1.2020 so zostatkom 7 897,51 €; do vlastníctva žalovanej prikázal hnutelné veci v celkovej (zostatkovej) hodnote 1 620 € (klavír - piano PETROF 500 €, 2 sedacie súpravy 150 €, drevený dubový stôl + stoličky 120 €, spálňa zn. Mimóza 50 €, sektorový nábytok z detskej izby 50 €, písací stôl 30 €, kuchynská linka 150 €, kombinovaný sporák 70 €, záhradný kovový nábytok (stôl a dvojkreslo) 400 €, záhradný nábytok loggia 30 €, hojdacie kreslo 20 € a spotrebiče (chladnička, práčka) 50 €); na vyrovnanie podielov z bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcovi uložil povinnosť žalovanej zaplatiť 58 496,28 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; obom sporovým stranám uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok vo výške 4 440,22 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že strany manželstvo uzavreli 20.3.1982 v Dobšinej a pochádzajú z neho t. č. už plnoleté deti. Manželstvo strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 43C/108/2013 - 32 z 9.9.2014, ktorý právoplatnosť nadobudol dňom 13.8.2015. Medzi stranami nebolo sporným, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria nehnuteľnosti - rodinný dom a pozemok, ktoré strany sporu nadobudli a postavili počas manželstva, na čo im VÚB, a.s. na základe zmluvy zo 6.5.2011 poskytla hypotekárny úver vo výške 17 188 € zabezpečený záložným právom k predmetným nehnuteľnostiam na základe zmluvy o zriadení záložného práva č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX-XXX/XX, vklad do katastra nehnuteľností povolený pod č. V 648/11, ktorý strany sa zaviazali splácať v mesačných splátkach posledne po 131,64 €. K 13.8.2015 nesplatená istina bola 13 887,44 €, zostatok na účte ku koncu roka 2019 predstavoval 7 897,51 €. Nehnuteľnosť je založená aj druhou zmluvou o zriadení záložného práva pod č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX z 27.5.2015, vklad do katastra nehnuteľností povolený pod č. V 1051/15 - 1320/15, a to titulom úverovej zmluvy, na základe ktorej úver bol poskytnutý dcére strán S.. L. A. na refinancovanie úverov žalovanej. Všeobecná hodnota stavby a pozemkov znaleckým posudkom vypracovaným znalcom S.. E. E. (č. 33/2018 z 2.3.2018) bola ohodnotená na 12 3000 € a ku dňu vyporiadania (posudok č. 112/2019 z 13.7.2019) na 128 000 €. Citoval ustanovenia §143, 148 ods. 1 a 2, §149 ods. 3 a §150 o. z. a vzhľadom na to, že právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva sporových strán došlo k zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva, vyporiadanie BSM vykonal podľa zásad ustanovených v §150 o. z., pričom predmetom vyporiadania bolo všetko, čo do BSM patrilo a existovalo v čase jeho vzniku (správne zániku - poznámka odvolacieho súdu) vrátane pohľadávok a v danom prípade dlhov manželov, ktoré vznikli za trvania ich BSM, ktoré súd vyporiadal primerane, podľa zásad ustanovených v §149 a 150 o. z., pričom zároveň ide aj o čas rozhodujúci pre posúdenie stavu veci (vek, miera opotrebenia a pod.). Pri vyporiadavaní BSM vychádzal z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké (§150 o. z.), každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok. Medzi stranami nebolo sporným, ktoré nehnuteľné a hnutelné veci patria do ich bezpodielového spoluvlastníctva a nebola sporná ani všeobecná hodnota nehnuteľností a ani zostatková hodnota hnutelných vecí, ktoré vzhľadom na mieru opotrebenia, vek a kvalitu majú už len nízku hodnotu. Okrem osobného motorového vozidla Chevrolet Cruze ide o zariadenie rodinného domu, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Medzi stranami nebolo sporným ani to, že predmetom BSM je aj spoločný záväzok bývalých manželov voči VÚB, a.s. podľa stavu ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode vo výške 13 887,44 € s tým, že zostatok dlhu ku dňu vyporiadania (13.1.2020) bol 7 897,51 €, zostatková hodnota jednotlivých hnutelných vecí je uvedená vo výroku rozsudku. Pri vyporiadaní spôsobom, ako je uvedené zhora, súd zohľadnil hlavne tú skutočnosť, že obaja manželia sa starali o rodinu a zaslúžili sa o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, žalobca preukázal, že disponuje

finančnými prostriedkami, ako aj predschváleným úverom na vyplatenie žalovanej za jej spoluvlastnícky podiel, kým žalovaná aj keď t. č. predmetný rodinný dom užíva, úver nespláca a podľa súdu nie je predpoklad, že by niekedy v budúcnosti mala možnosť predmetný úver splácať, a to aj napriek tomu, že v čase rozhodovania súdu bola zamestnaná, keďže mala náklady v súvislosti s nájmom bytu, v ktorom v tom čase bývala v mieste svojho pracoviska a okrem toho má dlh aj voči svojej dcére, ktorá vybrala úver, aby poskytla matke finančné prostriedky na splatenie jej dlhov (podľa vyjadrenia dcéry ide o 30 000 €, ktorý dlh žalovaná dcére doposiaľ neuhradila). Podľa súdu žalovaná nie je schopná investovať finančné prostriedky na údržbu, chod, prípadne rekonštrukciu rodinného domu napriek tomu, že rekonštrukcie a opravy v rodinnom dome sa vyžadujú - už minimálne tri roky nefunguje ani ohrev vody, dcéra strán ako autorizovaný bezpečnostný technik stav domu považuje za nebezpečný s rizikom požiaru, žalovaná nespĺňa predpoklady na obstaranie úveru, z ktorého by mohla žalobcu vyplatiť, a preto podľa súdu by bolo nereálne, aby žalovaná vyplatila podiel žalobcu z BSM, aj keď v priebehu konania bola prejavená z jej strany snaha o takýto spôsob vyporiadania a bolo jej umožnené, aby požiadala banky o predschválenie úveru, žalovaná však nepreukázala možnosť poskytnutia úveru ani inú možnosť získania finančných prostriedkov. Naopak, výpoveďou dcéry mal súd za preukázané, že žalovaná voči nej má zatiaľ nesplatený dlh, ide o nárok dcérou uplatnený aj súdnou cestou v konaní na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 1C/96/2018.

2. Napriek predchádzajúcim pokusom od roku 2019 k mimosúdnemu vyporiadaniu medzi stranami nedošlo, všetky pokusy o predaj nehnuteľnosti boli neúspešné. Žalovaná, aj keď má trvalý pobyt v I. a býva v rodinnom dome so svojim synom, jej pracovisko v čase rozhodovania súdu bolo niekoľko 100 km vzdialené od trvalého bydliska (pracovala v Ivanke pri Dunaji), bývala tam v prenajatom byte a domov chodievala len počas víkendov a voľna. Pokiaľ žalovaná žiadala, aby súd nehnuteľnosť určil do podielového spoluvlastníctva bývalých manželov, žalobca s týmto spôsobom vyporiadania nesúhlasil, o ponechanie rodinného domu nemá záujem ani dcéra, ktorej v čase, keď vyberala úver za účelom vyrovnania dlhov svojej matky, ktoré vznikli aj v súvislosti s údržbou nehnuteľnosti (inkaso, električka), ale aj za účelom vyrovnania nesplácaných úverov nebankovým inštitúciám, matkou (žalovanou) bolo prisľúbené, že dom sa predá a úver sa vyrovná z ceny domu, pričom žalovaná dcére prisľúbila aj to, že daný úver bude splácať žalovaná, čo sa však nestalo a žalovaná úver doposiaľ nespláca. Pokiaľ by sa nehnuteľnosť určila do podielového spoluvlastníctva, podľa súdu žalovaná by nehnuteľnosť zrejme užívala a tak, ako aj doteraz úver by nesplácala, ako nespláca ani dcérin úver. Úver naďalej spláca len žalobca napriek tomu, že v dome ani nebýva, a pokiaľ predmetný úver by nesplácal, rodinný dom by bol predmetom exekúcie. Žalobca nemá možnosť nehnuteľnosť užívať jednak z dôvodu, že pracuje niekoľko desiatok kilometrov od svojho trvalého bydliska (Zvolen), nemá záujem vrátiť sa do Rožňavy a užívať rodinný dom, ani do neho investovať, naďalej by bol zaťažený len splácaním úveru a následne by bola opätovne podaná žaloba o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pretože nemá záujem, aby rodinný dom bol v spoluvlastníctve sporových strán. Žalobca preukázal, že disponuje finančnými prostriedkami, preukázal hotovosť, ktorou disponuje, preukázal predschválenie úveru VÚB, a.s. až do sumy 120 000 €, má pravidelný príjem cez 1 000 € mesačne, je zamestnaný a tiež prejavil ochotu zabezpečiť bývanie aj pre dospelého syna, ktorý má zdravotné problémy psychického charakteru, jednak v byte vo Zvolene, ktorým disponuje jeho priateľka a ktorý by vedel ponúknuť synovi na bývanie a pokiaľ by mal záujem bývať s matkou v Rožňave, podieľal by sa na zabezpečení bytu aj v Rožňave s tým, že synovi by prispieval na prenájom bytu, aby svoje peniaze, ktoré syn má z invalidného dôchodku tento mohol použiť na stravu. Každopádne má snahu a ochotu synovi pomôcť, je toho názoru, že doterajšie bývanie pre syna nie je vyhovujúce, keďže dom potrebuje údržbu.

3. Pokiaľ žalovaná v priebehu konania navrhla zohľadniť aj finančné prostriedky, ktoré do BSM vniesla titulom dedenia (5 000 €) a titulom darovania (1 000 €) a žiada zohľadniť aj rôzne platby rôznych úverov ňou vykonané do rozvodu manželstva, súd na predmetnú skutočnosť neprihliadal jednak z dôvodu, že išlo o obdobie do rozvodu manželstva a navyše žalovaná svoje tvrdenia nepreukázala. Pokiaľ súdu predkladala listiny po viac ako roku od podania žaloby, v tejto súvislosti súd s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania na dané listiny neprihliadal (§153 CSP).

4. Na základe takto zistených skutočností súd pri vyporiadaní BSM určil podiely oboch bývalých manželov na spoločnom majetku za rovnaké v súlade so základnou a východiskovou zásadou vyporiadania BSM (§150 o. z.). Na základe vykonaného dokazovania totiž zistil, že účasť (podiel) oboch manželov pri starostlivosti o rodinu, obstarávaní spoločnej domácnosti a nadobudnutí a udržiavaní spoločných vecí bol približne rovnaký, resp. ak manželovi, ktorého podiel bol nižší, nemožno vytknúť,

že nevyužíval svoje schopnosti a možnosti, pričom nezistil naplnenie výnimiek pripúšťajúcich určenie nerovnakých podielov (tzv. princíp disparity podielov) majú tiež na zreteľ, že ide o výnimočné opatrenie, ktorého účelom je zachovanie zásady spravodlivosti a dobrých mravov. V danom prípade nebola zistená dôvodnosť disparity podielov manželov a určenie nerovnakých podielov, naopak bolo preukázané, že obaja manželia sa pričínili o nadobudnutie spoločného majetku. Žalobca prispel do spoločného majetku vyššou finančnou čiastkou, kým žalovaná v prevažnej miere zabezpečovala starostlivosť o rodinu, resp. obaja manželia počas spoluzitia sa podieľali na starostlivosti o rodinu. Pokiaľ žalobca opustil spoločnú domácnosť, táto skutočnosť neovplyvňuje rozsah BSM, pretože toto spoluvlastníctvo naďalej trvalo a veci sa do BSM nadobúdali.

5. Z týchto dôvodov súd vyporiadal BSM tak, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v k. ú. I. prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu, pričom z ich hodnoty 128 000 € odpočítal zostatok úveru ku dňu rozvodu 13 887,44 €, zohľadnil v polovici hodnotu motorového vozidla 4 500 €, ako aj hnuťelných vecí v sume 1 620 € a zaviazal žalobcu z titulu vyporiadania k zaplaceniu celkovej sumy 58 496,28 € žalovanej s tým, že žalobcovi prikázal aj záväzok voči VÚB, a.s. vo výške 7 897,51 €, žalobcovi prikázal do výlučného vlastníctva aj motorové vozidlo, kým žalovanej prikázal hnuťelné veci, ktoré tvoria zariadenie rodinného domu.

6. Vzhľadom na to, že v danom prípade súd vyporiadal predmet BSM v hodnote 148 007 € (128 000 € hodnota nehnuteľností + 4 500 € motorové vozidlo + 1 620 € hnuťelné veci + 13 887,44 € zostatok úveru ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvedení), strany sporu spoločne a nerozdielne zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku z vyporiadania BSM vo výške 3 % (4 440,22 €) podľa položky 6 písm. b) Sadzovníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa §262 ods. 1 a §257 CSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúcich v osobitnom charaktere konania o vyporiadanie BSM, v ktorom sa vyporiadal spoločný majetok sporových strán, pričom súd vyporiadanie vykonal podľa vlastnej úvahy a tiež vzhľadom na charakter konania o vyporiadanie konania BSM (tzv. judicium duplex, v ktorom každá zo strán má postavenie tak žalobcu, ako aj žalovaného, t. j. obe sporové strany majú záujem na vyporiadaní ich zaniknutého BSM). Pri rozhodovaní o trovách konania prihliadal aj na to, ako si obe sporové strany plnili svoje procesné povinnosti a z uvedených dôvodov o trovách konania rozhodol tak, že sporovým stranám náhradu trov nepriznal.

8. Proti rozsudku obe sporové strany podávajú odvolanie. Žalovaná napáda rozsudok vo veci samej navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že nehnuteľnosti patriace do BSM prikáže do podielového spoluvlastníctva sporových strán, motorové vozidlo prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu, ostatné hnuťelné veci do výlučného vlastníctva žalovanej a spoločný záväzok voči VÚB, a.s. prikáže splácať obom sporovým stranám spoločne a nerozdielne, alternatívne aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca rozsudok napáda vo výroku o trovách konania a vo výroku o súdnom poplatku.

9. Žalovaná proti rozsudku namieta, že žalobca nedisponuje reálnymi finančnými prostriedkami a len možnosť čerpania úveru je len všeobecnou informáciou nepreukazujúcou aj reálne poskytnutie úveru bankou. Vyslovuje, že bez toho, aby žalobca sumu pripadajúcu žalovanej na vyrovnanie jej podielu nezložil do notárskej úschovy, ona má opodstatnené pochybnosti o schopnosti žalobcu vyplatiť finančné prostriedky žalovanej, postup žalobcu je podľa nej neistý a v jej neprospech nevykonateľný. Reálne sa obáva toho, že v konečnom dôsledku nebude mať ani dom, ani peniaze. Súdu vytýka, že neodôvodnil, prečo formu zabezpečenia výplaty jej podielu z BSM zložením do notárskej úschovy neprijal a nevykonal ani dokazovanie na výšku záložnými právami zabezpečených pohľadávok, čo podľa nej potvrdzuje jej opodstatnené pochybnosti, že akékoľvek tvrdenie žalobcu pred súdom o schopnosti vyplatiť žalovanú je otáznave, nakoľko bez preukázania reálnosti poskytnutého úveru a nemožnosti predaja domu bez uspokojenia záložných veriteľov, bez verifikovania príjmu žalobcu je postavenie žalovanej z hľadiska straty vlastníctva domovej nehnuteľnosti a absencie výplaty vyrovnávacieho podielu neisté.

10. Trvá na svojom stanovisku nehnuteľné veci vyporiadať ich prikázaním do podielového spoluvlastníctva sporových strán poukazujúc na platobnú neschopnosť oboch bývalých manželov vyplatiť hodnotu vyrovnávacieho podielu z masy BSM protistrane. Súd podľa nej neodôvodnil, prečo návrhu žalovanej na takéto vyporiadanie ich BSM nevyhovet.

11. Za právne významné žalovaná považuje, že žalobca bol ten, kto opustil spoločnú domácnosť a sledoval len vlastné záujmy, nedbal o rodinu, rodinný dom je zaťažený záložnými právami, ani jeden z bývalých manželov nevie vyplatiť vyrovnávací podiel z masy BSM druhému, žalovaná nemá možnosť iného bývania, zdravotne postihnutý dospelý syn (invalidný dôchodca) sporových strán potrebuje bývať v predmetnom rodinnom dome, žalobca naliehal na žalovanú predať dom pod hrozbou vyhrážok, o čom súdu predložila aj dôkazy o trestnom oznámení. Žalovaná voči svojej dcére nemá žiaden dlh, preto závery súdu o opaku považuje za predčasné, vo veci sp. zn. 1C/96/2018 podala odvolanie.

12. Žalovaná súdu ďalej vytyka, že nevykonala dokazovanie za účelom zistenia príjmov žalobcu po opustení rodiny, neprihliadol na konanie žalobcu proti dobrým mravom, na trestné oznámenie, pričom ide o dôvod na disparitu. Žalovaná súdu doložila dôkazy konania žalobcu proti dobrým mravom, že chcel ju poškodiť, ohrozoval rodinu a robil veci proti dobrým mravom, čo vyústilo aj do trestného oznámenia, ktoré je súčasťou súdneho spisu. Na tieto skutočnosti súd neprihliadal a nijako nevyhodnotil napriek tomu, že z hľadiska disparity podielov pri vyporiadaní BSM sú podstatné. Tvrdí, že od opustenia spoločnej domácnosti v roku 2010 žalobca mal nadštandardné príjmy, v čase, keď žalovaná živorila, žalobca platil po 450 € ako nájom za nadštandardný byt vo Zvolene, absolvoval zahraničné dovolenky, nepodieľal sa na udržaní potrieb rodiny, nepomáhal synovi, keď potreboval najviac jeho pomoc, žil nad pomery, všetka ťarcha vedenia domácnosti ostala na žalovanej, vyhrážal sa jej, čo zakladá nárok na ochranu osobnosti. Žalobca aj dcéra chcú dom za každú cenu predať, ale žalobca ohrozuje tým aj domov svojho syna, ktorý celú vypätú situáciu znáša nepriaznivo kvôli svojmu duševnému stavu, namiesto pocitu stability, bezpečia, ohrozuje jeho zdravotný stav, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Po jednotlivých položkách uvádza, aké finančné prostriedky vynakladala v čase, keď žalobca opustil spoločnú domácnosť od roku 2010 až do rozvodu.

13. Žalovaná súdu tiež vytyka, že neprihliadol vo svojom rozhodnutí na jej vnosy do BSM predstavované sumou 5 000 €, ktoré zdedila a vniesla do spoločného majetku do výstavby domu na materiál a tiež 1 000 €, ktoré nadobudla darovaním od rodičov, za čo kúpili záhradu pri Slanej, ktorú následne predali za 100 000 Sk, ktoré investovala do domu. Súdu ďalej vytyka, že sa nevysporiadal s dôkazmi prezentovanými na pojednávaní, o priznaní jednorazového vyrovnania ING Tatra žalobcovi, o poukazovaní finančných čiastok žalovanou na účet žalobcu, o návrhoch na výživné, ktoré mala pripravené podať voči žalobcovi ona aj chorý syn, podanie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Rožňava, súd nezohľadnil, že žalovaná splácala spoločný úver VÚB, a.s. zasielaním na účet žalobcu finančné prostriedky 160 € do rozvodu manželstva, čo súd nekompenzoval so zostatkom úveru a so splátkami uhrádzanými žalobcom po rozvode manželstva a že potom, ako žalobca opustil spoločnú domácnosť, žalovaná sama splácala všetky poplatky za dom, SIPO a dane.

14. Žalobca rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napáda z dôvodu, že vo výroku o trovách konania a vo výroku o súdnom poplatku ho považuje za nezákonný a nespravodlivý. Má za to, že v konaní jednoznačne preukázal obštrukcie zo strany žalovanej, ktoré táto už niekoľko rokov uplatňuje na to, aby z členov rodiny si robila doslova rukojemníkov a držala ich v neistote. Z vykonaného dokazovania má za zrejmé, že žalobca nemal inú možnosť riešenia otázky dlhodobu nevyporiadaného majetku, než podaním žaloby na súd. Samotné konanie bolo podľa neho poznačené nedôvodnými návrhmi žalovanej na doplnenie dokazovania, napr. o podklady k jej možnostiam na obstaranie úveru, ktoré do nasledujúceho pojednávania nepreukázala. Má za to, že účelovosť konania žalovanej je zrejmalá a preukázaná, preto namieta proti rozhodnutiu, ktorým na náhradu súdneho poplatku sporové strany boli zaviazané spoločne a nerozdielne. Podľa neho ide o rozhodnutie na jeho ujmu, pretože považuje takmer za vylúčené, aby žalovaná v rámci regresného nároku mu vrátila plnenie, ktoré on v prospech štátu by uhradil prípadne aj za ňu. Žalobca má ďalej za to, že ohľadom náhrady trov konania súd mal postupovať podľa §255 CSP a priznať ju jemu ako úspešnému žalobcovi v celom rozsahu. Navrhuje preto, aby odvolací súd rozsudok v ním napadnutých výrokoch zmenil tak, že žalovanú zaviazal nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 % vrátane náhrady súdneho poplatku.

15. Pokiaľ ide o odvolanie žalovanej, žalobca namieta jeho dôvodnosť a opodstatnenosť, žalovanou napadnuté výroky rozsudku podľa neho vychádzajú zo správneho skutkového zistenia, správneho právneho posúdenia veci, výroky netrpia žiadnymi vadami, ktoré by odôvodňovali nesprávnosť rozsudku, súd vykonala všetky dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalovanej bol poskytnutý dostatočný priestor na uplatňovanie jej procesných práv vrátane prostriedkov procesnej

obrany, pričom jej konaním, ako aj opomínaním súdom určených povinností jej obrana trpí známkami účelovosti s jednoznačným porušovaním zásady sudcovskej koncentrácie konania s cieľom oddialiť meritórne rozhodnutie súdu. Obsah odvolania žalovanej žalobca považuje za nepravdivý a zavádzajúci, nepodložený žiadnymi právnymi ani faktickými argumentmi, stojaci len na fabuláciách, ktoré sú vyvrátiteľné už samotným priebehom dokazovania, čo z obsahu spisu je ľahko a jednoznačne dokázateľné. K námietkam žalovanej ohľadom nepreukázania jeho finančnej bonity žalobca poukazuje na celý rad nespochybniteľných listinných dôkazov, ktoré v konaní predložil, a to výpisom z bežného účtu a dokladmi o schválení hypotekárneho úveru s možnosťou čerpania do výšky viac ako dvojnásobku súdom určenej výšky vyrovnávacieho podielu. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jeho odvolacieho návrhu, na ktorom trvá v celom rozsahu.

16. Žalovaná argumentáciu žalobcu v rámci jeho odvolania voči výroku o trovách konania a súdnom poplatku považuje za irelevantnú a neopodstatnenú. Pokiaľ žalobca spochybňuje správnosť rozhodnutia v ním napadnutom rozsahu, žalovaná absolútne odmieta argumentáciu žalobcu o tom, že ona na mimosúdne vyporiadanie BSM nepristúpila bez odôvodnenia. Žalobcom navrhovaný predaj nehnuteľnosti bol pre žalovanú zjavne nevýhodný, nakoľko zmluva, ktorú žalovaná v mimosúdnom konaní mala podpísať, obsahovala zjavne neprijateľné podmienky a ustanovenia, s ktorými sa žalovaná nemohla stotožniť, napr. nútené vystaňovanie sa z rodinného domu za nevýhodných podmienok, vystaňovanie sa s chorým synom pred vyplatením kúpnej ceny, žiadna garancia vyplatenia kúpnej ceny, hrozba straty vlastníctva a straty bývania. Bráni sa, že pokiaľ so žalobcom neuzavrela mimosúdnu dohodu podľa jeho predstáv, to ešte neznamená, že nemala a nemá záujem o vyporiadanie BSM. Pokiaľ sporové strany prejavovali protichodné postoje pri vyporiadavaní BSM, potom jedinou legitímnou cestou je cesta súdneho vyporiadania bez ohľadu na návrhy sporových strán, ako jedinej možnosti usporiadania ich vzájomných vzťahov vo vzťahu k majetku po zániku manželstva. Vzhľadom na charakter prerokovanej veci, na vzťah medzi stranami, ako aj na okolnosti prípadu podľa žalovanej nič nepreukazuje, že je daný dôvod, prečo práve žalobcovi by mala byť priznaná náhrada trov konania voči žalovanej. Podľa žalovanej opak je pravdou, ona svojím konaním počas celého konania adekvátne reagovala na výzvy súdu, zúčastňovala sa súdnych pojednávaní, predkladala dôkazy, ako aj ohľadom poskytnutia úveru, pričom bola viazaná na stanoviská a správy peňažných ústavov, ktoré súdu aj predložila. Nikdy svojím správaním nebránila riadnemu a hospodárnemu postupu súdu, naopak bol to práve žalobca, ktorý svojimi návrhmi menil petit návrhu, nestaral sa a nestará sa ani o spoločný majetok od doby, ako opustil spoločnú domácnosť v roku 2010, nemal a nemá záujem na jeho udržaní, neprispieva na jeho údržbu ako spoluvlastník spoločného majetku, ide mu len a len o predaj nehnuteľností bez ohľadu na dôsledky s tým spojené. Žalovaná nevidí dôvod ani na to, prečo by žalobca nemal solidárne sa podieľať na zaplatení trov štátu, keďže ide o spoločný majetok, ktorý je predmetom vyporiadania. Navrhuje preto, aby odvolaniu žalobcu súd nevyhovel.

17. Žalobca vo svojej odvolacej replike argumentáciu žalovanej považuje za nesmierne zarážajúcu, pretože v rámci mimosúdnych rokovaní so žalovanou on k nej pristupoval vždy zodpovedne, vynaložil všetko svoje úsilie na docielenie konsenzu ohľadom vyporiadania majetkových práv, a to vždy so zachovaním spravodlivého, zákonom predpokladaného postupu. Nechcel žalovanú nikdy o nič ukrátiť, práve naopak, vždy robil ústupky, čo je vidieť aj z jeho postoja v konaní, napr. keď navrhoval vyporiadanie spoločne nadobudnutého majetku disparitou podielov, a pokiaľ súd jeho návrhu nevyhovel pre zachovanie korektných vzťahov voči žalovanej sa s tým stotožnil. Ide o jedinú zmenu jeho návrhu, kým žalovaná najprv požadovala nehnuteľnosť zveriť do jej výlučného vlastníctva, avšak v priebehu konania nijakým relevantným spôsobom nepreukázala svoju platobnú schopnosť napriek tomu, že jej súd dal dostatočný priestor na predloženie dôkazov na podporu svojho prvotného protinávru a až keď v priebehu konania nevidela možnosť vyhovieť jej protinávru, tento zmenila a žiadala vyporiadať BSM tak, že dôjde k prideleniu nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva. Žalovaná podľa žalobcu koná v rozpore so zásadami civilného sporového procesu, vážne nerešpektuje súd, konanie predžila a zároveň predražila, čo v konečnom dôsledku napriek vykonanému dokazovaniu sa premietlo vo výroku súdneho rozhodnutia v podobe nepriznania trov žiadnej zo strán, čo považuje za rozhodnutie v rozpore so zásadou spravodlivosti konania. Trvá preto na svojom odvolaní v celom rozsahu.

18. Žalovaná vo svojej odvolacej replike opakuje argumenty a stanoviská zo svojho odvolania, ku ktorým žalobca svoje stanovisko už zaujal vo svojom predchádzajúcom vyjadrení.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolaní podaných stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, na nariadenom odvolacom pojednávaní postupom podľa §380 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v potrebnom rozsahu doplnil dokazovanie a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej sčasti je opodstatnené (§34 a 355 a nasl. CSP o odvolaní).

20. Odvolací súd odvolanie žalovanej vzhľadom na sčasti opodstatnené jedine vzhľadom na plynutie času a potrebu vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vykonať v hodnotách vecí tvoriacich masu BSM ku dňu vyporiadania, v dôsledku čoho napadnutý rozsudok bolo potrebné zmeniť (§388 CSP). Inak odvolací súd v celom rozsahu sa stotožňuje s vecne správnym rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý vo veci vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad zakotvených v ustanovení §191 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní, na týchto aj založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozsudku má náležitosti ustanovené v §220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, a na základe akých dôkazov, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil. Prijaté závery a svoje úvahy, na ktorých založil svoje rozhodnutie a jeho závery v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite, presvedčivo a logicky vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, prečo bezpodielové spoluvlastníctvo rozvedených manželov vyporiadal práve takým spôsobom, ako to vyplýva z enunciatu jeho rozsudku a akými úvahami pri tomto vyporiadaní sa riadil, reagujúc aj na všetky podstatné námietky žalovanej strany proti žalobcom navrhovanému vyporiadaniu, a to aj pokiaľ ide o prikázanie spoločných nehnuteľností, ktoré sa majú vyporiadať, do podielového spoluvlastníctva sporových strán.

21. Odvolací súd v danom prípade dospel k záveru, že pre odvolateľku najpálčivejším problémom zrejme je nevyhovenie jej návrhu na prikázanie spoločných nehnuteľností do podielového spoluvlastníctva strán a potom je to hodnota nehnuteľností pri tomto vyporiadaní. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a dospel k záveru, že zo strany žalobkyne, ktorá vyporiadavané nehnuteľnosti pôvodne chcela prikázať do svojho výlučného vlastníctva, no v spore hodnoverným spôsobom nedoložila, že má, resp. že v primeranej lehote bude mať k dispozícii prostriedky na vyporiadanie podielu žalobcu, ktorý naopak preukázal svoju solventnosť a tiež chce nehnuteľnosti prikázať do svojho výlučného vlastníctva, ide zrejme o účelový návrh na prikázanie nehnuteľností do podielového spoluvlastníctva, keďže ho učinila takmer bezprostredne po zistení, že predmetné nehnuteľnosti pre jej nesolventnosť v súvislosti s povinnosťou vyplatiť podiel druhej strane nemôžu byť prikázané do jej výlučného vlastníctva, a to zrejme s cieľom zabrániť ich predaju a zachovať status quo, keď nehnuteľnosti užíva len ona, pričom spoločnú hypotéku spláca a po právoplatnosti rozvodu od 13.8.2015 vždy splácal len žalobca, hoci od opustenia spoločnej domácnosti začiatkom roka 2010 sám ich neužíva. Žalovanou navrhované vyporiadanie najmä pre žalobcu z pochopiteľných dôvodov, sa nejaví preto vhodným riešením.

22. Je pravdou, že podľa judikatúry súdov bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, do ktorého patrí aj rodinný dom, podľa okolností konkrétneho prípadu (o. i. so zreteľom na vyjadrenia strán) výnimočne môže byť vyporiadané aj tým spôsobom, že súd prikáže rodinný dom do podielového spoluvlastníctva strán (R 76/1970). Ide však o výnimočný spôsob vyporiadania, pri ktorom súd musí prihliadať aj na to, či takýmto vyporiadaním sa vyriešia medzi stranami sporné otázky tak, aby do budúcnosti nedochádzalo k ďalším sporom medzi nimi, pričom súd o tomto rozhoduje so zreteľom na vyjadrenie strán. V prejednávanej veci stanovisko žalovanej, ktorá tento spôsob vyporiadania navrhuje, je jednoznačné, a rovnako jednoznačné je aj stanovisko žalobcu, ktorý je proti takémuto vyporiadaniu. Pre žalobcu totiž takéto vyporiadanie pochopiteľne nič nerieši, pretože nehnuteľnosti naďalej výlučne by užívala žalovaná, kým on, dlhodobo žijúci v prenajatom byte v inom okresnom meste nehnuteľnosti prakticky by naďalej nemohol užívať a pre insolventnosť žalovanej splácanie spoločnej hypotéky by bolo rovnako ako doposiaľ, na ňom. Z týchto dôvodov takéto vyporiadanie v prejednávanej veci by nebolo spravodlivé. Každý z rozvedených manželov má totiž právo pri vyporiadaní jeho bezpodielového spoluvlastníctva zo spoločného majetku dostať v zásade rovnakú hodnotu, prípadne jej finančnú protihodnotu, čo v tomto prípade naplnené by nebolo, žalobca podielovým spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti by bol len formálne. Navyše vzhľadom na stanovisko žalobcu, ktorý nechce zotrvať v žiadnom spoluvlastníckom

vzťahu so žalovanou, prikázanie nehnuteľností do podielového spoluvlastníctva strán by vyvolávalo ďalšie súdne spory medzi sporovými stranami.

23. V danom prípade niet preto dôvodu pristúpiť k žalovanou navrhovanému výnimočnému spôsobu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva strán, ktorý pre ne by ani nebol konečným riešením, a keď žalobca z hľadiska výplaty vyrovnávacieho podielu žalovanej je solventný. Doplnením dokazovania v odvolacom konaní navyše bolo hodnoverne preukázané, že prisľúbený bankový úver žalobcovi už bol poskytnutý a tento hodnoverne tiež preukázal, že okrem tohto zdroja peňazí na svojom bankovom účte takto spolu disponuje dostatočným množstvom peňažných prostriedkov postačujúcich na vyplatenie vyrovnávacieho podielu v prospech žalovanej, ako aj na uspokojenie pohľadávok záložného veriteľa zabezpečených záložnými právami zaťažujúcimi vyporiadavané nehnuteľnosti. Nie sú preto namieste pochybnosti žalovanej o (ne)schopnosti žalobcu tieto nároky uspokojiť. Nehrozí tak naplnenie obavy žalovanej, že záložný veriteľ pristúpi k výkonu záložného práva, čo pre strany by znamenalo stratu spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam bez uspokojenia ich vzájomných nárokov a pre žalovanú aj stratu byvania.

24. Pri vyporiadaní BSM neprichádza do úvahy použitie analógie s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré súd nezruší a nevyporiada podielové spoluvlastníctvo (§141 ods. 2 o. z.), ktorej aplikovania s odvolaním sa na judikatúru súdov žalovaná týmto sa dovoláva (R 1/1989) domnievajúc sa, že týmito dôvodmi hodnými osobitného zreteľa môžu byť aj bytové potreby rodinných príslušníkov, majú tu na mysli bytové potreby spoločného plnoletého zdravotne postihnutého syna sporových strán. V prípade bezpodielového spoluvlastníctva manželov toto spoluvlastníctvo právoplatnosťou rozvodu manželstva totiž zaniká zo zákona, a keď už zaniklo, je nevyhnutné ho vyporiadať rozhodnutím súdu, ak sa toho strany dovolávajú, pretože na vyporiadaní sa nevedia dohodnúť, kým v prípade podielového spoluvlastníctva ide však o otázku, či podielové spoluvlastníctvo vôbec zrušiť alebo ho spoluvlastníkom ponechať, nie však o otázku, či podielové spoluvlastníctvo zrušiť, ale nevyporiadať. Ak BSM už zaniklo a strany sa toho dovolávajú, vyporiadať ho treba, pretože znova ide o zhora zmienený princíp spravodlivosti, aby každý z bývalých spoluvlastníkov dostal protihodnotu svojho majetkového podielu titulom vyporiadania. V zmysle §150 o. z. pri vyporiadaní BSM súd nemôže prihliadať ani na potreby plnoletých detí, ako sa toho dovoláva žalovaná. Súd pri vyporiadaní prihliada len na to, na čo zákon v §150 o. z. prihliadať umožňuje a ukladá, pričom potreby plnoletých detí, hoci sú aj zdravotne postihnuté, ani potreby iných rodinných príslušníkov, okrem potrieb maloletých detí, to nie sú. Obrana žalovanej, že spoločný, zdravotne postihnutý plnoletý syn strán vo vyporiadavanom rodinnom dome sa cíti bezpečne, je preto právne irelevantná.

25. Samotné trestné oznámenie nie je dôkazom akéhokoľvek protiprávneho konania žalobcu voči žalovanej pri snahe dosiahnuť uzavretie dohody o vyporiadaní BSM, skutočnosť, že žalovaná na žalobcu podala trestné oznámenie, je preto pre rozhodnutie v tejto veci rovnako bez právneho významu, pretože samo o sebe nemôže mať za následok ani disparitu podielov bývalých manželov pri vyporiadaní ich BSM. Pre disparitu podielov môže mať význam jedine výsledok trestného konania, týmto žalovaná však ani neargumentovala a takéto odsudzujúce rozhodnutie voči žalobcovi ani nepredložila.

26. V zmysle § 143 o. z. v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. Znamená to, že zrušenie spoločnej domácnosti nemá za následok zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov a kým toto spoluvlastníctvo nezaniklo, nemožno ho ani vyporiadať. Vyporiadava sa pritom len to, čo k zániku BSM existovalo a tvorilo jeho súčasť, pričom v čase rozhodovania to musí existovať tiež. Z týchto dôvodov sú bez právneho významu všetky námietky žalovanej prednesené v spore, týkajúce sa nadštandardných príjmov žalobcu tvrdiac, že tento ich nedal do BSM, keďže zo zákona do BSM patrili, drahých zahraničných dovoleníek, či jednorazového vyrovnania ING Tatry v roku 2010, pretože všetky tieto prostriedky okrem toho, že tvorili BSM, žalovaná ich ani nepreukázala, okrem jednorazového vyrovnania ING Tatry, vo vzťahu ku ktorému však nepreukázala, že nimi žalobca disponoval aj o 5 rokov nato ku dňu zániku BSM. Súd pri vyporiadaní BSM nemôže prihliadať ani na tie platby, či už žalobcovi alebo v prospech tretích osôb, ktoré žalovaná pri vyporiadaní žiada zohľadniť vo svoj prospech, ktoré ktorákoľvek, a teda aj žalovaná

strana, vynaložila do právoplatnosti rozvodu manželstva, keďže tieto prostriedky boli vynaložené zo spoločného majetku, hoci už oddelene žijúcich manželov (§143 o. z.). Vzhľadom na to, že išlo o výdavky z masy BSM, súd prvej inštancie postupoval a rozhodol preto správne, keď tieto platby nekompenzoval s tými, čo žalobca po rozvode manželstva zo svojho výlučného majetku vynaložil na splácanie spoločného dlhu bývalých manželov, ako sa toho žalovaná domáha zohľadnením platieb ňou vykonávaných od roku 2010 do rozvodu manželstva.

27. Vnosy do BSM či už titulom daru alebo dedenia žalobca poprel a žalovaná ich hodnoverne nijako inak nepreukázala, preto súd nepochybil ani vtedy, keď na tieto nepreukázané vnosy žalovanej pri vyporiadaní BSM neprihliadal. Samotné rozhodnutie o dedičstve nie je hodnoverným dôkazom toho, ako bolo s týmto dedičstvom naložené.

28. Vzhľadom na to, že znalecký posudok č. 33/2018 znalca Ing. E. E., z ktorého záverov súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal, je z marca 2018, pričom aj odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov musí vykonať v hodnotách vecí tvoriacich masu BSM ku dňu vyporiadania, odvolací súd doplnil dokazovanie znaleckým posudkom č. 191/2021 z 1.12.2021 toho istého znalca, s jeho výsledkami oboznámil strany sporu a umožnil im sa k nemu vyjadriť ešte pred pojednávaním odvolacieho súdu. V zmysle tohto znaleckého posudku všeobecná hodnota oceňovaných nehnuteľností v bezpodielovom spoluvlastníctve strán v čase rozhodovania odvolacieho súdu je podstatne vyššia (143 000 €), než aká táto bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (128 000 €). Žalovaná s postupom znalca pri ohodnocovaní nehnuteľností, ktoré medzi stranami majú byť predmetom vypořádania nesúhlasila a nesúhlasila preto ani s výsledkami aktuálne podaného znaleckého posudku tvrdiac, že v dôsledku nesprávneho postupu znalca tento určil všeobecnú hodnotu predmetných nehnuteľností oveľa nižšiu, než aká táto v skutočnosti je. Písomne uplatnila svoje námietky, ktoré boli nielen podrobné, ale javili sa aj ako odborné, keď znalcovi konkrétne vytkala, v čom pochybil, čo mal urobiť inak, na čo všetko mal ešte prihliadať. Znalcom určenú hodnotu predmetnej nehnuteľnosti porovnávala s inzerovanou predajnou cenou nehnuteľností (158 000 €, 216 000 €), o ktorých tvrdila, že sú menej náročné a jednoduchšie, než nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom vypořádania, pretože ani rozlohou, ani vybavenosťou a ani ich umiestnením v takej lukratívnej obytnej zóne, ako je to v prípade nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu ich kvality nedosahujú. Žalovaná svoje námietky voči postupu znalca a proti záverom jeho posudku č. 191/2021 z 1.12.2021 nepodporila žiadnymi dôkazmi. Ona sama nie je znalcom ani vyštudovaným odborníkom v odbore ohodnocovania nehnuteľností (v pracovne aktívnom veku bola zamestnaná ako pedagóg ZŠ), jej námietky ostali preto len v rovine jej tvrdenia nepodporeného žiadnym relevantným dôkazom, napr. znaleckým posudkom či odborným vyjadrením iného znalca z daného odboru, ktorý by jej námietkam dal reálnu váhu. Odvolací súd nevzhladol preto dôvod na vyhoviecie návrhu žalovanej na podanie tzv. kontrolného znaleckého posudku. Žalobkyni sa totiž nepodarilo hodnoverne spochybníť správnosť znalcom S.. E.O. E. v tomto jeho znaleckom posudku určenej všeobecnej hodnoty predmetných nehnuteľností. Odvolací súd na námietky žalovanej preto neprihliadal a pri svojom rozhodovaní vychádzal zo všeobecnej hodnoty predmetnej nehnuteľnosti, ako ju posledne určil znalec, t. j. 143 000 €.

29. Pokiaľ žalovaná sa domáhala toho, aby žalobcovi bola uložená povinnosť peňažné plnenie titulom vyrovnania podielov rozvedených manželov na vypořádavanom bezpodielovom spoluvlastníctve zložiť do notárskej úschovy v jej prospech, žalovaná nie je takým veriteľom, v prospech ktorého Občiansky zákonník, ktorým právnym predpisom vzťahy medzi stranami sa riadia, takýto spôsob splnenia dlhu umožňuje (§568 o. z.) a nejde ani o týmto právnym predpisom upravený spôsob zabezpečenia záväzku žalobcu ako povinného voči žalovanej (§544 a nasl. o. z.).

30. Vzhľadom na to, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z inej všeobecnej hodnoty vypořádavaných nehnuteľností, než súd prvej inštancie, bolo potrebné nanovo určiť aj výšku peňažného vyrovnania podielu žalovanej z vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva rozvedených manželov. Hodnota masy BSM v danom prípade bola 149 120 € (143 000 € nehnuteľnosti, 4 500 € osobné motorové vozidlo, 1 620 € zariadenie domu), ideálny podiel ako jedna polovica z tejto masy je preto 74 560 €. Vzhľadom na to, že do výlučného vlastníctva žalobcu boli prikázané veci v celkovej zostatkovej hodnote 147 500 € (nehnuteľnosti, motorové vozidlo), z masy BSM dostal o 72 940 € viac, než je ideálny podiel (147 500 - 74 560). Keďže však súd žalobcu zaťažil aj povinnosťou splácať spoločný dlh rozvedených manželov, ktorý ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva činil 13 887,44 €, polovicu tohto zostatku

dľhu (6 943,72 €) je potrebné odrátať od toho, čo u žalobcu presahuje jeho ideálny podiel, t. j. 72 940 - 6 943,72, čo činí 65 996,28 €. Táto suma predstavuje výšku peňažného vyrovnania podielu žalovanej z vyporiadania BSM. Do výlučného vlastníctva žalovanej boli prikázané veci v celkovej hodnote 1 620 €, z masy BSM dostala preto o 72 940 € menej, než je ideálny podiel (74 560 - 1 620), žalobcu však zaťažuje povinnosť aj na žalobkyňu pripadajúcu časť spoločného záväzku strán voči veriteľovi vyrovať, túto sumu vo výške 6 943,72 € ako jednu polovicu z 13 887,44 €, preto je potrebné od sumy 72 940 odrátať, čo činí 65 996,28 € (72 490 - 6 943,72). Vzhľadom na to, že výška peňažného vyrovnania podielu žalovanej v prípade oboch výpočtov je totožná, vyrovnávací podiel z titulu vyporiadania masy BSM 149 120 € a spoločného záväzku strán 13 887,44 € je určený správne.

31. Vzhľadom na to, že ide o rozhodnutie, ktorým konanie končí odvolací súd rozhodoval aj o trovách konania, a to podľa §396 ods. 1 a 2, 262 ods. 1 a 257 CSP. Dôvody hodné osobitného zreteľa odvolací súd vzhľadom na osobitný charakter konania o vyporiadanie BSM, v ktorom súd vyporiadanie spoločného majetku sporových strán vykonáva podľa vlastnej úvahy a nie je pri ňom viazaný žalobným návrhom. Konanie o vyporiadanie BSM je tzv. iudicium duplex, v ktorom každá zo strán má postavenie tak žalobcu, ako aj žalovaného, pričom obidve strany majú záujem na vyporiadaní ich zaniknutého BSM. Z týchto dôvodov stranám sporu náhradu trov konanie nepriznal. V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít prezentovanou v uzneseniach NS SR (napr. sp. zn. 6Cdo/166/2016 z 26.10.2016, 7Cdo/14/2018 z 28.2.2018) odvolací súd rozhodol pritom nielen o nároku na náhradu trov konania, ale rovno už aj o nepriznaní náhrady trov majúť za to, že dvojfázové rozhodovanie o trovách konania má zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu trov konania, čo nie je tento prípad.

32. Vzhľadom na plynutie času a z dôvodu povinnosti súdu aj bez návrhu vyporiadanie BSM vykonať v hodnotách vecí tvoriacich masu BSM ku dňu vyporiadania, v štádiu odvolacieho konania bez výslovného návrhu strán sporu bolo nariadené znalecké dokazovanie. O trovách štátu, ktoré tento vynaložil ako znalečné odvolací súd rozhodol v zmysle §396 ods. 2, za použitia analógie legis podľa čl. 4 ods. 1 v spojení s §257 CSP tak, že vyslovil, že štát nemá právo na náhradu trov konania.

33. Pokiaľ odvolanie smeruje proti rozhodnutiu o poplatkovej povinnosti žalovaného (výrok IV.), v tomto rozsahu toto nemohlo byť predmetom odvolacieho prieskumu, pretože odvolanie proti takémuto uzneseniu súdu prvej inštancie nie je prípustné (§357 CSP, a contrario). Odvolaciemu súdu preto neostávalo iné, než odvolanie v tomto rozsahu bez jeho vecného prejednania odmietnuť postupom podľa §386 písm. c) CSP.

34. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné aj vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).